

libet helbigt at opretholde den tidligere Forbeling i Aldersgrupper, som efter det nye Anførte fandt Sted. Ogsaa paa et andet Punkt er dette af Betydning. Det er nemlig af Interesse at se, hvorledes Bestemmelsen om, at Embedsmænd kunne begjære deres Afsted, naar de have fyldt deres 70de Aar, har virket. Men naar man til dem, der ere fyldte de 70, ogsaa regner dem, der have fyldt 69½ Aar og paa Grund af Svaghed nødfages til at tage Afsted, vil Synspunktet ogsaa her forrykkes væsentlig, og Resultatet vil blive urigtigt. Jeg tror derfor ikke, at man vil kunne opnaa noget Resultat af Betydning ved at lade den nye Statistikk slutte sig umiddelbart i Anlæg og Plan til den ældre, og jeg tror, at, naar det forholdes sig saaledes, vil det være rigtigere at tilveiebringe Udgangspunktet for en periodisk fortsat Pensionsstatistik, som bestandig omfatter 10 Aar. Nu er det mig bekjendt, at der i Pensionskontoret har fundet en Opgjørelse Sted af Pensionsbyrdens Kapitalværdi for Tidspunktet 1ste April 1880. Det er et meget besværligt og omfattende Arbejde, og det vilde derfor være ønskeligt, om det kunde benyttes umiddelbart i den foreslaaede Statistik, saa at Arbejdet ikke skal gjøres helt om for at faae en derfra libet forskjellig Dato. Derfor synes det naturligt, om den 31te Marts 1880 blev Slutningspunktet for den Statistik, der skal udarbejdes, saameget mere, som man neppe kan komme stort længere frem i Tiden, da Beregningen af adskillige af Pensionerne medtager saa lang Tid, at man først langt hen i dette Aar vil kunne opgjøre Pensionsbyrden den 1ste April for indværende Aar. Men naar man altsaa tager den 31te Marts 1880 til Slutningspunkt, vil det formentlig være rigtigt at tage den 1ste April 1870 til Udgangspunkt for netop at faae et Aaar, og jeg henstiller derfor, om det ikke vilde være rigtigt at behandle den mellemiggende korte Tid fra den 1ste Februar 1869 til 31te Marts 1870 summarisk for at opnaa den fornødne Tilslutning, og dernæst paabegynde Udarbejdelsen af en hel ny Statistik fra 1ste April 1870, bestemt til at fortsættes hvert 10de Aar. Naar man paa Forhaand er indrettet herpaa, vil man langt lettere kunne have sin Opmærksomhed itide henvendt paa at tilveiebringe saadanne Oplysninger, som senere, naar man pludselig begjærer en Pensionsstatistik udarbejdet, overordentlig vanskelig, ja, stundom slet ikke kunde bringes tilveie. Jeg skal endnu bemærke, at det særlig ved Beregningen af Enkepensionerne vistnok vilde være ønskeligt, om man gik til en Tvedeling i saa Henseende, nemlig efterom den Naagjældende er Enke efter en afstedbigt Embedsmand eller er Enke efter en Mand, der er død, medens han var i Virksomhed. Jeg tror, at det vil frembyde nogen Interesse at holde disse to Grupper ude fra hinanden. Jeg skal endnu bemærke, at der vistnok vilde være al Grund til særlig at behandle de

militære Underklassers Pensionering og Invalideforsørgelsen for sig. Jeg gaar nemlig ud fra, at de skulle medtages ved den Pensionsstatistik, som nu skal udarbejdes, da de ere medtagne i den ældre; men her stiller Forholdet sig saaledes, at man fra den 1ste April 1874 har begyndt Pensioneringen efter nye Regler, og at det altsaa vilde være naturligt at danne et Delingspunkt her, og i saa Tilfælde kunde det vistnok være ganske rimeligt at behandle dette Parti for sig, da det derved vilde blive muligt at fremstjynde det, som er Hovedsagen, den egentlige Embedspensionsstatistik, saa meget mere. Jeg tror derfor, det vilde være det Rigtigste, om man foreløbig gjorde den færdig, for først senere at tage fat paa de militære Underklassers Pensionsstatistik, som dog altsaa maa behandles fra væsentlig andre Synspunkter og med andre Inddelingspunkter, forsaavidt angaar Tiden. Jeg haaber, at man i Finantsministeriet vil tage Hensyn til de Bemærkninger, jeg her har tilladt mig at fremhæve, da det er min Overbevisning, at der derved vil fremkomme et Bæst, som vil kunne have bliuende Betydning og danne Udgangspunktet for kommende Arbejder af lignende Natur.

Sag: Det første Endringsforslag angaaende Godtgjørelsen til de tidligere Forpagtere af Østersfiskeriet i Limfjorden har fremkaldt forskjellige Udtalelser, navnlig af det ærebe Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Laurer), der ere af en saadan Beskaffenhed, at jeg søler mig forpligtet til at træde op imod dem, hvor nødig jeg end iøvrigt vil drage denne gamle Sag frem af den Forglemmelse, hvori den nu var begyndt at synke tilbage. Den ærebe Rigsbogsmand gav en lille Historie med Hensyn til denne Sag, som jeg skal tillade mig at fortsætte. Jeg maa dog bemærke, at Sagen hiderer fra, at der i de omhandlede Østersforpagteres Kontrakt var den Bestemmelse, at, naar de gjorde Noget til Østersfiskeriets Udvikling eller Forbedring, saa skulde de enten erholde Fornøjelse af Forpagtningen eller Halvdelen af det Overflud, som Østersforpagtningen i den nye Forpagtningsperiode maatte yde. For at man nu kan forstaa dette ret, maa jeg bringe i Erindring, at i den første Forpagtningsperiode, da Limfjordsfiskeriet var bortforpagtet for et Beløb, som ikke naaede 1,000 Rd., blev Fiskeriet benyttet saaledes, at der ved Forpagtningens Ophør var saa lidt kjendelig Forbedring i Østersfangsten, at de gamle Forpagtere ikke engang vilde gjentage deres tidligere Bud saaledes, at der maatte danne sig et nyt Selskab med det Formaal at forpagte den omtrent til samme Pris som det gamle, nemlig lidt under 1,000 Rd. Da blev den Bestemmelse optaget i Forpagtningskontrakten, at, dersom Forpagterne gjorde Noget, som maatte antages at medvirke til en Forbedring af Fiskeriet, skulde de enten faae For-